

M. Hble. Sra. Laura Borràs i Castanyer
Presidenta del Parlament de Catalunya

Barcelona, 27 d'abril de 2022

Molt Honorable senyora,

El propassat 22 de febrer, els grups parlamentaris d'ECP, ERC i la CUP van registrar al Parlament de Catalunya una petició conjunta a fi que el Ple acordi la creació d'una comissió d'investigació sobre la pederàstia a l'Església. Posteriorment, el grup parlamentari de JxCat va registrar una esmena per ampliar aquesta comissió a altres àmbits, proposant que es faci extensiva la investigació també a l'àmbit escolar, l'esportiu i de lleure, entre d'altres. L'esmena demana també que la comissió compti amb la participació d'experts.

Segons el Ministerio del Interior, el 2020 es van presentar 5.685 denúncies per delictes contra la llibertat sexual que tenien com a víctima nens, nenes i adolescents. El 2019 se'n van presentar 6.153. Hem de tenir en compte que aquestes dades només són la punta de l'iceberg, ja que s'estima que només arriben a denunciar-se el 15% dels casos d'abús sexual.

La Fiscalia General de l'Estat va comunicar a totes les fiscalies de les CCAA, que remetessin informació sobre els "procediments penals en tramitació que puguin detectar-se en les fiscalies territorials de la seva respectiva comunitat autònoma, incoats tant en seu judicial com fiscal, i que tinguin per objecte l'aclariment de denúncies i/o querelles per la suposada comissió d'agressions i abusos sexuals a menors d'edat al si de congregacions, col·legis o qualsevol altra institució religiosa". I el resultat són 68, és a dir, un 0'57% del total de denúncies presentades en aquells dos últims anys.

La Fundació ANAR, que des de 1970 es dedica a ajudar i defensar els drets dels infants i adolescents en risc, en el marc de la Convenció dels Drets del Nen de Nacions Unides, va donar a conèixer un exhaustiu estudi "*Abuso sexual en la infancia y la adolescencia según los afectados y su evolución en España (2008-2019)*" <https://www.anar.org/wp-content/uploads/2021/12/Estudio-ANAR-abuso-sexual-infancia-adolescencia-240221-1.pdf>, i concretament, tal com consta a la seva pàgina 101, gràfic 136, els sacerdots són responsables només del 0'2% dels casos d'abusos a Espanya entre 2008 i 2019.

El mateix estudi de la Fundació ANAR constata que per cada delicte d'abús comès per un sacerdot, 5 han estat comesos per monitors, 18 per mestres i professors, 26 en relacions iniciades per internet, 50 per la parella o exparella i 72 per un amic o

company. Per això, la insistència a situar el focus de la pederàstia en l'Església catòlica i investigar-la només a ella, contradiu les evidències empíriques.

Una font diferent, més recent i de conclusions semblants, és l'estudi (novembre 2021) de Save the Children, que assenyala que la meitat dels delictes a menors es van cometre en l'entorn familiar. L'abusador més freqüent és el pare, gairebé un terç dels casos. Hi ha ocasions en les quals el familiar no és identificat (20%) i d'altres en les quals l'agressor és la parella de la mare (el 18%), l'avi (12%) o un oncle (6%). Fora de l'entorn familiar destaquen els abusos comesos per amistats (1 de cada 10) o per companys de la víctima. El 6% dels delictes són perpetrats per educadors. L'estudi desmunta el mite que els abusos només ocorren en famílies pobres o desestructurades. La majoria es produeixen en llars on els progenitors estan en parella (55% dels casos). Les nenes i les adolescents en són les principals víctimes.

Hi ha un problema estructural amb la pederàstia a la nostra societat, i els àmbits als quals afecta poc tenen a veure amb l'Església.

No són abundosos els estudis, ni tan sols des d'instàncies públiques sobre aquest estrall, però els que hi ha assenyalen un determinat sentit, com hem constatat en les referències precedents. I no és d'ara, com ho manifesten dos treballs pioners: El 1994 el Ministeri d'Afers Socials va encarregar al Dr. Félix López, catedràtic de Psicologia de la Sexualitat de la Universitat de Salamanca, un informe que apuntava que els abusos a menors comesos per mestres i professors afectaven el 23% de les nenes i el 10% dels nens. En el seu llibre "*Abusos sexuals a menors: el que recorden de majors*" (1996), referint-se als menors de 17 anys, refereix la xifra del 15,2% dels nois i del 22,5% de les noies. És l'únic estudi de prevalença realitzat en l'àmbit estatal. Al País Basc trobem l'estudi dut a terme per De Paúl, Milner i Múgica (1995) en el qual es reflecteix una prevalença en nois d'un 9,7%, enfront d'un 14% en les noies en població universitària de la UPV/EHU.

La participació de persones vinculades a l'Església catòlica en aquests tipus de delictes pot ser molt dolorós, però alhora és molt marginal en relació amb el conjunt del problema a la nostra societat. L'Església ha demanat perdó reiteradament i fa anys des del Papa Benet XVI, s'han adoptat mesures rigoroses per prevenir i afrontar el problema de la pederàstia. De fet, és l'única institució que ha adoptat mesures sistèmiques en aquest sentit.

És evident que d'acord amb les dades exposades, seria un greu escàndol per injust inútil i discriminatori des de la perspectiva de gènere, que el Parlament de Catalunya decidís investigar només els casos de pederàstia que tenen relació amb l'Església catòlica, i ignorés el 99,5% o el 99,8% restant dels casos. Demostraria que més que investigar sobre un problema gravíssim estès al conjunt de la societat, el que es pretén és assenyalar un grup social molt específic, el de persones vinculades a l'Església catòlica, com a responsables de la pederàstia. Serien el boc expiatori que permetria ocultar un delictes tan estès a la societat. En definitiva, el Parlament estaria promovent un tracte injust, atemptatori dels drets fonamentals de les persones vinculades a

l'Església. Perquè, quina seria la reacció si el Parlament es plantejés la constitució d'una comissió per estudiar els delictes de robatori amb violència, però només els comesos per gitanos o immigrants? Amb raó s'acusaria la iniciativa de racisme i xenofòbia. Investigar només persones vinculades al catolicisme significa criminalitzar tot un grup de població a causa de la seva confessió religiosa.

Seria un treball inútil perquè en ser tan marginal en relació amb l'autoria dels casos observats, es produirien conclusions errònies i les polítiques per prevenir serien inútils. També l'ajut a les víctimes seria ridícul perquè tan sols es considerarien menys de l'1% dels casos.

I seria discriminatori des de la perspectiva de gènere a causa del gran biaix que es comet en considerar un grup de casos tan reduït i parcial, que faria que les principals afectades pels abusos sexuals, les noies i les nenes, apareixessin com una minoria, i alhora serien sobreestimats els casos que tenen com a autor persones que senten atracció cap a infants i adolescents del mateix sexe.

No es pot investigar un problema social com és la pederàstia, limitant-se a un àmbit concret que representa només el 0'57% (en la relació delictes i casos en curs en les fiscalies) o el 0'2% (sacerdots segons Fundació ANAR), o que ni tan sols apareixen a l'estudi de Save the Children. Suposaria desatendre la immensa majoria de les víctimes. Amb raó es pot produir una protesta social per una investigació tan esbiaixada.

La mateixa opinió pública així ho considera: l'enquesta realitzada per DYM per al diari *20 Minutos* els dies 16 a 20 de febrer, té com a resultat que el 87,6% de les respostes assenyalen que la investigació dels abusos de menors s'hauria d'estendre a més àmbits que el de l'Església, i només un 5,8% opina el contrari. Aquestes xifres assenyalen una clamorosa unanimitat per part de ciutadans, que a més es distribueix de manera bastant homogènia entre tots els votants dels partits: PSOE (89,8%), PP (91,3%), Vox (89,8%), UP (94%) i Cs (98,2%). En definitiva, per als ciutadans és incompressible que no s'estengui la indagació a tots els casos.

A més, es pot qüestionar el caràcter legal d'una comissió d'investigació parlamentària centrada només en un grup social molt delimitat pel fet religiós i vinculat a un delictes tan estès en altres àmbits, que no considera. No és en aquest sentit una dada menor que cap instància política d'un país democràtic hagi actuat en sentit semblant, amb l'única excepció del Congreso de los Diputados d'Espanya. Quan han intervingut els poders públics ha estat per indagar la qüestió dels abusos en institucions de responsabilitat estatal, cas del Ryan Report a Irlanda. La raó és òbvia: en actuar obrint una causa general sobre un grup de població es conculquen els drets d'aquesta, garantits per les instàncies europees i de la Comissió de Drets Humans de Nacions Unides.

D'acord amb l'exposat, la Comissió Executiva de l'Associació e-Cristians ha acordat SOL·LICITAR-VOS:

Primer.- Que en el cas que el Parlament de Catalunya acordi la creació d'una comissió d'investigació sobre els casos de pederàstia, abordi tots els àmbits socials on han estat més nombrosos aquests abusos, com ara l'escolar, l'esportiu i del lleure.

Segon.- Que d'acord amb el previst a l'article 67.2 del Reglament del Parlament de Catalunya, la referida comissió d'investigació incorpori especialistes, amb tasques d'assessorament tècnic, en un nombre igual al de diputats membres de la comissió. I que aquests especialistes siguin persones de reconegut prestigi en els àmbits penal, d'atenció a menors, educatiu, esportiu i associatiu, amb diversitat de coneixements, de forma que el pla de treball de la comissió pugui abordar el problema de la pederàstia en la seva màxima amplitud possible. Que en aquest cas la nostra associació sigui cridada per aportar la informació i anàlisis dels quals disposa.

Rebi el testimoni de la meva sincera consideració,

Josep Miró i Ardèvol

-President e-Cristians-

En nom de la Comissió Executiva i del Secretariat General d'e-Cristians